

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:

1 óra 60 fillér.

3 óra 1.80 fill.

Vidéken:

1 óra 1 kor. 20 fillér.

KOLOZSVÁRI UJSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Deák Ferencz-u. 18. sz.,

hová minden levelezés

és egyéb küldemény

czimzendő.

Telefon-sz. 261.

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: **Dr. Schwarz Miksa.**Felelős szerkesztő: **Schaberl József.**

Szerencsétlenség a Széchenyitéren. Milliók a füstben.

A militarizmus ellen.

— Két czikk. —

A francia és az angol-szász faj a haladás mért-földjelzői. Küzködésük — történetük nemcsak maguké, hanem az egész világé. Ujkori alkotmányosságunk 3 esemény következménye. Az Egyesült-Allamok alapítása, az emberjogok proklamálása Franciaországban és az 1848. évi francia forradalom alakították át a nemzetek életét. És amint az amerikai szabad köztársaságok elébb keletkeztek, mint a francia, az angolszász faj mindig megelőzte a francziát a kultur-fokok elfoglalásában. Az egyik nagy robajjal, hatalmas törtétesel rohant előre és azért gyakran visszabukott, a másik csöndesen, szívós kitartással haladt és azért visszaesése sohasem volt nagy vagy tartós.

Az emberi haladás és szabadság ellenségei ellen visel hadat mindkét faj. Ezek: az abszolutizmus, a rendi osztály-uralom, a militarizmus, klerikalizmus és az ujkori testvér, a kapitalizmus.

Az angol-szász faj Amerika területén örökre lerázta magáról az abszolutizmust, midőn kikiáltotta a köztársaságot. Az államot és az egyházat szétválasztotta, a vallást magánügygyé tette, arisztokráciát nem ismert és alkotmányba iktatta, hogy a népszabadság legveszedelmesebb ellenségei a nagy állandó hadseregek. A haladás hasonló fokára jutottak el az ausztráliai egyesült gyarmat-államok mert Anglia formális fenhatósága alig zavarja őket a fejlődésben. Maga Britannia lassan, fokozatosan közeledik ahoz a stádiumhoz, melyet Amerika már régen elér. Monarchikus hatalma immár csak külső disz, míg a hadügy

és diplomacia területén is a népakarat érvényesül. A nép széles rétegeinek ereje, befolyása nagy, az arisztokrácia és gentry az állami szervezetet osztályuralom létesítésére fel nem használhatja. Egyháza nemzeti egyház és így nem lehetett sohasem veszedelmes, de még így is folyamatban van az egyház és állam szétválasztása. Ehez járul, hogy más az államvallás Angliában, más Skóciában, míg Irlandban államvallás nincs. A militarizmus féktelenségét meggátolja az alkotmány. A katonaság nem külön státus. A polgári hatalom fölénye dönthetetlen.

A francia faj szerencsétlenebb. Az első forradalom erőszakosan tépte ki az abszolutizmus, arisztokrácia és klerikalizmus gyökereit és demokratikus hadi szervezettel halomra döntötte a régi katonai hagyományokat. De Napoleonnal visszatért az abszolutizmus és militarizmus. A Bourbonokkal és Orléansokkal a klerikalizmus. És azóta is a köztársaság egyre hadakozni kénytelen a haladás régi ellenségeivel.

Az abszolutizmus ott leskelődik a monarchisták táborában. A rendi osztály-uralom intrikáit szövi a szalonokban és klastromokban. A klerikalizmus nemzeti köntösbe bujik és régi hadi dicsőségről tart véres predikációkat, hogy a katonai uralom hiveivel szövetkezve dönthesse meg a szabadságot. És mindezekhez csatlakozik a kapitalizmus, mely görcsösen ragaszkodik rég elmúlt törvényekhez és dicsőíti a gazdasági anarchiát, hogy a szabad préda korszaka el ne bukják.

** A bevándorlás szabályozása.
A miniszterelnök a képviselőházban tett ígéretének megfele-

lően szaktanácskozást fog összehívni, hogy a bevándorlás szabályozására vonatkozó teendőket megbeszéljék. A tanácskozást őszszel tartják s ugyanakkor óhajt a kormány a kivándorlás meggátolására vonatkozó javaslattal is foglalkozni.

Petróné a fogságban.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, jul. 12.

Az aradi-utczai rablógyilkos asszony azóta, hogy védője, Nessi Pál, tudtára adta, hogy a sok enyhítő körülmény következtében nem fogják fölakasztani, hanem valószínűleg csak hosszabb rabságra ítélni, sokkal nyugodtabb, mint volt akkor, amidőn a rendőrség átki-sérte az ügyészséghez.

— Az akasztófától féltem egyedül — szölt a vizsgálóbírónak — most, hogy nyugodtabb vagyok, azon leszek, hogy a vizsgálat gyors befejezését elősegítem.

Bartha László vizsgálóbíró mindennap kihallgatja a bűnös nőt, aki a rendőrség előtt tett vallomását mondta be, azt fen-tartja, sőt sok részletben ki is egészítette. Érdekes volt, amikor elmondotta, hogy micsoda érzés dult benne, amidőn Erdei holttestét földarabolta. Előadását körülbelül így lehet vis-szaadni:

— Miután Erdeit meggyilkoltam, első dolgom volt a holttestet elrejtteni. Mikor a borzasztó tettet elkövettem, nem is hittem önmagamnak. Hogy én megöltem ezt az embert. Én egy gyenge asszony. A holttestét magam előtt látva azonban, magamhoz tértem kábultságomból és nem a félelem bujt belém, hanem a düh. Dühös lettem, hogy ez az ember, aki megütött, most holtan fekszik előttem és hideg teteme árulóm lesz. Az első órákban ez dühösített engem fel. Valósággal felbőszített, hogy nincs mellettem valami rejtkehely, ahová örökre eltüntethetném a holttestet. Ugy kívántam volna, hogy az ablakom a Dunára nyílt volna, hogy oda belökhettem volna a halottat. Töprengésem közepette tekintetem a holttestre esett és ekkor a düh elfutott újra. Hirtelen eszembe jutott a gyermekkoesi. Ezen fogom elszállítani a holttestet. De hogyan? Fölugrottam, behuztam a kocsit a szobába, belefektettem Erdeit, akinek teste még meleg volt. De nem fért bele. Szerettem volna széjjel-tépni a holttestét. Szinte csodálkozom, hogy dühömben már akkor nem árulram el magam.

Ebben az állapotban vittem véghez a széjjeldarabolást lázasan én, aki azelőtt egy halott embert még távolról sem néztem volna meg. Mikor kezemet megmostam, kis időre megnyugodtam. Az a gondolat hogy bűnöm tanujelét eltávolíthatom, megnyugtatót és le-esendesített. Sokkal borzasztóbb volt azonban állapotom később. S mialatt alig várhattam meg azt a pillanatot, amikor az összevagdalt Erdeit elszállíthatom, a félelem vett erőt rajtam. Csak a félelem, mert a megbánást abban a pillanatban, amikor a tettelegességre gondoltam, amit Erdei követett el, mindig elfojtotta a düh. Többször hangosan kiáltottam is: „Mit tettem, mit tettem!”. Hallották is a szomszédok. De a következő pillanatban már megint vége volt a megbánásnak. A rettegés óvatossá tett. Vigyázva toltam ki a kocsit az utcára, ki a sziget-utczai üres telekre. Mikor visszatértem, szinte csodálkoztam azon, hogy ilyen könnyen ment minden. Sőt — nem átallom bevallani — a büszkeségnek valami érzete is jelentkezett nálam. Azért voltam olyan nyugodt a gyilkosságot követő éjjelen, mert most már azt hittem, hogy többé nem fog-nak fölfedezni. Ha férjem nem lett volna gyanakodó, akkor még el is mentem volna este tíz órakor megnézni, vajjon nem találták-e már meg a holttestet és mit mondanak az emberek. De nem mertem. Féltem, hogy minden kiderül.

A gyilkos asszony most már hogy védőjével beszélt, nyugodtabb. Gyermekéről még mindig beszél, de látni már nem kívánja őket. Vagyis inkább azt akarja, hogy a gyermekek őt ne lássák. Abban a hitben kell őket tartani, hogy anyjuk elment messzire. A rabkosztot rendesen megeszi, kezdetben kávéval, de ezt a kérel-mét nem teljesítették, mert nem volt, aki a költséget fedezze.

Szerencsétlenség a Széchenyitéren.

Kolozsvár, július 13.

Végzetes szerencsétlenség színhelye volt tegnap egyik Szécsenyi-téri háztulajdonos telke.

Kádár István földbirtokos ugyanis most festeti újra házát s egyben a fedelen is javítókat eszközöltet.

A bádog-fedél rendbehozását Strausz István bádogossegéd

vállalta el s már tegnap hozzáfogott a munkálatokhoz. Magával hozta Patzer József festőinast is, aki az elkorhadt pléhlemezeket fészegette föl az egyemeletes ház tetőzetén.

Mikor valami szükséges számat fölhozandó aztán le akart menni, a padlásfölgáró négyesögü nyílásán át lenézett, az ott dolgozókat arra figyelmeztetni, hogy ő a hevenyében odaérsített csiga kötelen ereszkedik le, saját vigyázatlansága következtében *megcsuszott és leszuhant*.

A szerencsétlen fiu egészen a terméskövekkel kirakott bejáró földjére esett s összezúzta jobb oldalát, karját és lábát.

A körülállók rögtön segítségére siettek és orvost hívtak, aki a mozdulatlanul fekvő fiut segélynyújtásban részesítette.

A esetről azonnal értesítették a felsővárosban lakó szülőit, kik sulyosan sérült gyermeküket hazaszállították.

Szédelgő a külvárosban.

Kolozsvár, július 13.

A külvárosban két hét óta napról-napra több helyen követelt el el szédelgést egy urias külsejű ember. Ravasz fufanggal szedte ki a lakók filléreit, amikor megható hangon a szegények javára gyűjtött könyöradományokat. Azt mondta mindenütt, hogy őt egy jótékony nőgyelet küldte ki segélygyűjtés végett s mivel a városban bent keveset lehet gyűjteni, azért jött most a külterületre, ahol talán könyörületesebb az emberek szíve s többet áldoznak a szegény árváknak.

Az idegen olyan szívhezszólóan ecsetelte a nőgyelet gyámságainak sanyaru helyzetét, hogy a lakók tömegesen nyitották meg erszényeiket.

Később azonban gyanussá kezdett válni a gyűjtőgető ur.

Kálmán Mihályné aláirt 40 fillért s mikor másnap az urinó fizetni akart, az iven már 4 korona volt feltüntetve.

TÁRCZA.

A tréfa.

A „Kolozsvári Ujság“ tárczája.

Irta: Honti Henrik.

Völgyi Ella, mielőtt Balatonfüreden befejezte volna üdülését, levelet kapott édesapjától, amelyben azt írta, hogy a fővárosban még nincs „szezon“ és mivel ismeri az ő különösét kereső természetét, ajánlja neki, menne el Révfaluba, ahol rokonai laknak. Egyszerű emberek, aiktól valami magasabb szellemi szórakozást bizony nem várhat, de a falu kedves, fekvése gyönyörű és biztosítja őt róla, hogy a jó rokonok tárt karokkal, szerető szívvel fogadják.

Ella a levél vételét követő harmadnapra utban volt Rév-

A hamisítás nyilvánvaló volt. Az asszony nem akart 40 fillérlnél többet fizetni és megmondta a dolgot férjének, aki a napokban több lakó kérésére jelentést tett az ismeretlen ember ellen a rendőrséghez.

A nemes gyűjtőgető azóta nyomtalanul eltűnt, a rendőrség pedig szorgalmasan nyomozza. Eddigi adatok szerint néhány száz koronára rug azon összeg, mit a szédelgő kicsikart a polgároktól.

Az álgyűjtő, nemes foglalkozása közben, kávébarna kabátot, fekete keménykalapot és kockás nadrágot viselt. Arca tojásdad, kövér; termete zömök. Kifejezése kissé zsidós.

A rendőrség két napi kutatás után már helyes nyomon van.

Milliók a füstben.

Kolozsvár, július 13.

Most jelent meg a magyar királyi dohányjövédéki igazgatóság jelentése arról, hogy mennyi dohányt fogyasztott el az ország ez év januárjától kezdve április végéig. Összesen harmincz millió koronáról van szó, ami körülbelül százezer millió koronára jön az év végével.

Iszonyu még elképzelni is. Tegyük föl; Magyarországon elhatároznák az emberek, hogy egy évig nem vesznek szivart, cigarettet a szájukba; hanem félreteszik az egész összeget, — mennyi áldásos intézményt lehetne ötven millió forint árán létesíteni! Hány szegény ember áldaná a jó sziveket, mennyire fejlődnek a közművelődés, hány olyan hiány pótolodnék, amire most nincs pénz!?

De ehhez legalább is az szükségeltetnék, hogy Széchenyi-jellemű emberekből álljon az ország; a czélt tartsa mind egyik szentnek, avagy pedig lapuljon meg hátul az emberi tulajdonságok sorában.

Érdekesekek azok a számesoportositások, amelyek létrehozzák ezeket a milliókat.

falu felé. De meg is bánta eleinte, mert a helyiérdekű vasutacska olyan lassan, kinosan vánszorgott a sinpáron, hogy valósággal megkönnyebbült, mikor Révfaluba ért.

Az állomásnál egy fiatalember kiáltotta nevét. Rokona volt: Völgyi Béla. Éles szeme az első pillanatra megismerték rajta a fiatal, falusi ügyetlenséget, de a tekintetéből látszott az is, ami az ő pesti gavallérajainál igen nagy ritkaság: — az őszinte lélek . . .

A fiu nyulánk siheder volt, a kamasz- és férfikor választóján; a csinos rokonlány megpillantásakor zavart lett, elpirult, alig tudott bemutatkozni és Ellát ez annyira meghatotta, hogy egészen megfeledkezett a kényelmetlen utról és arról a tréfáról, amit az uton eszelt ki, hogy a rokon urat csókokkal üdvözlje.

Gyalog mentek be az állo-

A szivarok közül legnépszerűbb a rövid szivar. mert abból 77.687.305 darab fogyott el, szegényemberek szenvedélye gyánánt. Ez a *szabadkőműves szivar*.

A cigarették közül a dráma a legnépszerűbb. Nem kevesebb, mint 98.807,600 darab égett hamuvá.

A burnotezás már hanyatló félben van. Évről évre csökken az eladott burnót mennyisége.

Országunkban az összes dohány fogyasztás kerek számban ez év elejétől április végéig 32 millió 404 ezer 186 korona és 37 fillér összegre rug, ami bizony mai megélhetési viszonyaink között óriási összeg és e fogyasztás egyáltalában nem áll arányban szegénységünkkel.

Ha akkora pénzösszeget füstnek tudunk eresztetni, akkor ne panaszkodjunk a mostoha sors miatt . . .

A Tiszába fult leányok.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, július 13.

Bács-Földvár község határában a Tiszapart menti dűlőkben Vittamirovics Dusan gazdaember buzáját aratta több aratómunkás. Tegnapelőtt este a munka befejezése után a Tiszába mentek fürödni. A marokverő leányok és asszonyok különválva lementek a füzes közé s ott fürödtek.

Fürdés közben Csipics Magdolna és Paity Miláva pajkoságból jóval beljebb mentek a partról s még akkor sem jöttek vissza, a mikor egy vontató hajó közeledett feléjük. A két leány bizva abban, hogy uszni tud, a hajó által felkavart hullámok közé került, a mely besodorta a két leányt a közeli malmokhoz, ahol a malomkerekei alá kerültek s többé nem is jöttek élve felszínre.

A part közelében fürdőző többi nő a két leány sikoltozását eleinte nem vette komolyan, mikor azonban látták, hogy a malom elé viszi a viz őket, segítségért kiáltottak, mire azonban a molnárok a lármát meghallot-

másról, mert Ellának minden tagja elzsibbadt a végtelen ülésben. Kijárta, kinyújtotta elalélt testrészeit.

— Nagysád . . . kisasszony . . . igen pontos volt — mondta Béla egyre zavarban — a nagyvárosi vendégek nem szoktak ilyen pontosan jönni . . .

— No, az igaz . . . Amig kikészülünk.

— . . . Külömben édesanyám és nővéreim is kijöttek volna . . . Ne nehezteljen, kérem, ezért! . . .

— Ó, dehogy! . . . Nagyon kedves Béla ur, nagyon kedves . . .

Az ut elég hosszú volt a lakásig; amig odaértek, beszéltek egyet-mást; a leány elmondta, hogy végtelenül szereti a lovat, szenvedélye a hajtás és a fiu örült, hogy ilyen kedves társa lesz a kirándulásokon.

— A leányaink nem is mernek lóhoz közelíteni, — mondta

ták s a malmot megállították, két leány elmerült. A szerencsétlenül járt leányok holttestét tegnap reggel fogták ki beszállították a faluba.

A házmester „ügye“.

Kolozsvár, július 13.

Vecsernyés István házmester Kolozsvárt, ami nagy kár, mert városatyai hajlandóságok lakoznak benne. Erre enged legalább következtetni az a kihágási pör, amely tegnap játszódtott le a rendőrbíró szobájában.

Vecsernyés István ugyan május havában adót ment fizetni és várakoztatták. Az adókönyvet csak nem adták ki, mert az urak, akik kiadhatták volna, vigan kaszinóztak az előcsarnokban. Vecsernyés István városatyai hajlandóságokkal megszált házmester következőleg körülteremtette őket annak kijelentésével, hogy most hivatalos kötelességet teljesítenek, az élvezetekről való diskurzust hagyják estére, amikor kevesebb munkát-mulasztó ember várakozik rájuk.

Ezért került pörbe Vecsernyés, aki még a bíró előtt is folytatta népszerű magyarázatait:

— Figyelmeztettem az urakat, hogy intézzék el az ügyemet, mert nekem más kötelességem is van, nem lophatom ott az időt. Azt felelték rá, hogy most dolguk van. Ejnye nő, fakadtam ki, hát ez is dolog? Szerintem azt nevezik dolognak, ha a hivatalnok az íróasztal előtt ül és a hivatalos órák alatt nem tartja föl diskurálással a várakozókat.

Ezzel végtére is nem mondott valami különöst Vecsernyés István. Az ő baja ismétéljük csak abban leledezik, hogy ugyanezeket, a gondolatokat nem a városatyák sorában tette népszerűvé, mert akkor esetleg indítvány is lehetett volna a formája. Így azonban hivatalos eljárás közben hágott ki Vecsernyés, akit imigyen aposztrofált a kihágási bíró:

— Naplopó ez, mindig van valami baja . . .

— Nő ilyen is csak a főkapitány ur mond, senki más, patiant föl az erélyes ember. Én nevelem föl a gyermekeimet, mind a hármat. Nem adott ne-

Ellának — ó, nagyon félénkek! . . .

— Minket másképp neveltek. Egy-egy gonosz férfi veszett el bennünk!

— Hát a férfiak gonoszok?

— Korántsem, — mosolygott Ella — csak némelyik . . .

Mig a leány a kilátáson gyönyörködött, a fiu őt tanulmányozta; — szomjas szemekkel találta meg nagy szépségeit. Sugár alak volt Ella, aminőknek a mesebeli királynóket írják. Haja fekete és nagyon sűrű, az arca gyengéd, finom, a szemé ragyogó és csupa szellem, és beszédét nagyon kedvesen kísérté az arca kifejező játéka. Fellépésében határozott volt, és az első pillanatban rokonszenvet keltett.

(Folytatása következik.)

kik a város még egy vasat sem.

Az ítélet 60 korona erejéig szólt. Vecsernyés ilyen esetben el szokott menni a miniszterig. Azért most is megkérdezték tőle:

— Belenyugszik?

— Nem vagyok akasztófára való. Apellálni fogok egész a miniszterig. Tessék jegyzőkönyvbe venni.

És bár bizonyos benne, hogy elveszíti perét megfélebbizte azt, nem riadva vissza még attól sem, hogy ő feleségéhez bekopogtasson az igazságért.

Mindenütt, hol megfordulunk, kérjük követeljük a „Kolozsvári Ujság”-ot, a polgárság érdekeinek bátor, szókimondó, harcospát.

HIREK.

Kolozsvár, július 13.

— **Kolozsvári fiu sikere.** Szász Ferenc polgártársunk hasonnevű fia, ki tudvalevőleg a szobrászat terén értékesíti tehetségét, megint újabb meglepetéssel szolgált szülővárossa közönségének. Ugyanis egy fénykép után élethűen elkészítette *Versényi György* tanárnak, a kiváló költőnek mellsobrát. Az élethű szobor Gál és Molnár butorgyárosok kirakatában áll napok óta.

— **Féltékeny férj.** Ritka egyetértésben éltek Csizmadia István és neje Köblös Zsuzsa. Házáséletük boldogságát azonban utóbb megzavarta a férj féltékenysége. Tegnap is fedte nejét, mert valami fiatalember rokonával társalgott. Az asszony visszafelelt s a kölcsönös perkedésnek az lett az eredménye, hogy a férj egy fát vágott az asszonyhoz. E megdölgötlan tettnek súlyos következménye lett, mennyiben a szerencsétlen fiatal asszonyt eszméletlen állapotban kellett a kórházba szállítani. Csizmadia ellen súlyos testi sértés címén megindították az eljárást.

— **Éjjeli mulatság.** Hagymási Lajos érdemekben megöszült csavargó tegnap éjjel beállított Selle János bormérőjébe, s miután ott alaposan ellátta magát itallal, törni, zuzni kezdett, nagy kiabálást csapott és mindenképpen szószakoztatni iparkodott a spektákulumra összefutott csekély számú érdeklődőket. A vitéz ember ráadásul még a fizetést is megtagadta, amiért a koremsáros rendőrt hívott, ki régi szállására kísérte Hagymá-

sit. — A dolgozóházban el-mékedik egy átmulattot éjszaka viszontagságai fölött.

— **A festők mulatsága.** A kolozsvári festő-szakegylet saját pénztára javára 1902. július hó 13-án ma vasárnap a Lövdőben nyári táncvigalmat rendez. Belépti-dij: Személyjegy előre váltva 1 kor. 20 fillér. Pénztárnál 1 kor. 40. fillér. Családjegy 3 személyre 3 korona, azonfelül minden családtagért 80 fillér fizetendő. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Jegyek előre válthatók, a szakegylet helyiségében, Petőfi-u. 44. sz. és Püspöki Miklós Mátyás király-téri üzletében. Kezdeté este 8 órakor.

— **Részeg amazon.** Portsh Lujza csavargónó olykor-olykor ellátogat szülővárosából, Nagy-Szebenből Kolozsvárra. Nem munkát keresni, hanem sorra járni a koremsákat. Az este sem teljesített külön funkcióit. Mikor pedig a legutolsó koremsából is kidobták végig hevert a Monostor-uteza kövezetén s a dissonancia legelképzelhetőbb változtatásaiban nótára gyujtott. Talán még most is fujja: „Sájdíridi rozsmaringom, galambom” . . . című kedvenc dalát a dolgozóház nem valami disztíngvált lakóinak társaságában.

— **Verekedő béresek.** Furesa kis háborút rögtönzött tegnap délután két részeg béreslegény. Koszta Pável az egyik és Minuez Ferenc a másik hadakozó. Alaposan leítették magukat valamelyik kurta koremsában aztán egymást támogatva vonultak monostori lakásuk felé. Utközben összeveszttek, s miután egyébként nem tudták elintézni ügyüket, hajba kaptak. Eleintén csak a pof járta, később biesokra került a sor s bőven omlott már a vér, mire a rendőrség is közbelépett. A hadakozó béresek ellen bevezették az eljárást.

— **Öngyilkosság a színpadon.** A varsói operaszínház színpadán néhány nap előtt a „Coppelia” ballett előadása közben tragikus jelenet történt, mely a közönségre megrendítő hatással volt. A színpadon egy lövés dördült el s a balletben szereplő Kovalszki Lajos szólótáncos haldokolva esett össze. Revolveréből egy golyót lőtt fejébe. Az öngyilkost, aki csak 21 éves, a kórházba vitték, de alig fog fölépülni, mert a golyó agyába furdott s nem lehetett kivenni.

— **Fiatal lányok mint összekülvők.** Hogy a porosz kormány mily kiméletlenséggel jár el a lengyelek ellen, erről bizonyágot szolgáltat a következő hír, mely Berlinből érkezett; Az államügyészség felsőséértési

pörbe akar fogni több fiatal leányt, kik mind egy gimnázium növendékei. Gnesenben a rendőrség vizsgálatot tartott a gimnáziumban. A leányok, kiket azzal vádolnak, hogy vesztélyeztetik a porosz királyság biztonságát, 14—16 éves leánykák, kiket szüleik szobalány kíséretében szoktak iskolába küldeni.

— **Százostendős rabnó.** 1899-ben a temesvári törvényszék öt évi fegyházra ítélte egy 97 esztendő vak asszonyt, Igrisa Parteniát, akit Kikindán „Baba Jovanka” néven mint hirhedt kuruzslónót ismertek. Az volt a büne, hogy egy kikapós menyecskének. Thiele Károlynénak légyapirból szürt mérget adott el, melylyel amaz a férjét emésztette. Senki se hitte volna, hogy az öreg és világtalan asszony élve fogja a börtönt elhagyni; de ő megezáfolta ezt a jóslatot. Büntetésének egy harmadát vasárnap reggel föltélesen szabadlábra helyezték s rokonaihoz Kikindára küldték. A száz esztendő rabasszony a börtönben a legjobb egészséggel örvendett.

— **Szegszárdi gyilkosság.** Márton Kálmánnak, a meggyilkolt szegszárdi vaskereskedőnek gyilkosa, Nagy Sándor kocsis, még most is tagad ugyan, de sok bizonyító adat van már elene a bíróság kezében. Márton Kálmánnét szerdán este szintén lütartóztatták, mert az a gyanu merült fel ellene, hogy az ő tudtával és beleegyezésével gyilkolta meg Nagy Sándor a férjét. A börtönben ülnek még Márkus Lajos és Márkus Lajosné, akiknél Nagy Sándor lakott s akiknek bűnrészessége szintén kiderült. Előkerült a véres balta is, amelylyel Nagy áldozatát kivégezte. A balta foka beleillett a meggyilkoltnak mind a két fejébe. Az is kiderült, hogy a gyilkosság előtt való vasárnap este Mártonné Márkusék lakásán együtt volt Nagy kocsissal, akivel bizonyosan akkor beszélte meg a gyilkosság részleteit. Kitudódott az is, hogy Mártonnénak viszonya volt a kocsissal és hogy Nagy Sándor a gyilkosság éjjelén nem volt otthon.

— **Szenzációs szerelmi regény** utolsó fejezetét jelenti Bácskából a következő hymen-hír: Ifjabb kamjokai Szemző Gyula e hó 9-ikén nül vette Ungár Piroskát, Ungár Lajos ó-moraviczai milliomos földbirtokos szép leányát. Maga a szerelmi regény tavaly játszódott le s szöktetés-, párbaj-, és egyéb érdekes momentumokban bővelkedett, mint azt akkoriban részletesen megirtuk s most a következőkben elevenítjük fel: A dallias fiatalember és a szép ifju leány régóta szerették egy-

mást, de a leány apja, aki jámbor zsidó ember, hallani sem akart arról, hogy leánya keresztény fiatalembernek legyen a felesége. A fiatalember azonban nem sokáig töprengett s a mult nyár egy szép éjszakáján megszöktette a leányt apai házából. A szökés azonban alig félóra alatt kitudódott s a feldühödött atya hajszát indított a szerelmesek után. Faluról-falura üldözte őket, de a szerelmes pár szerencsésen eljutott Szegeden át Bécsig, hol egy teljes hetet töltöttek el, míg a szülők rájuk akadtak. Az ifju azután megkérte újra a leány kezét, s az atya látszólag beleegyezését adta a házassághoz. A lakodalom napja is elérkezett. Megjelent az anyakönyvvezető is, hogy a szerelmeket összeadja; ekkor a büszkeségében sértett atya, kezében az összegyűrt menyasszonyi ruhával belépett az ámuló vendégek közé, a ruhát a földre dobta s tudomásukra adta, hogy az ő házában nincs lakodalom. Azóta teljes esztendő mult el s ugy látszik, hogy az idő és a folyton buslakodó szép leány meglágyította a földbirtokos szívet, aki végre is beleegyezését adta a házassághoz.

TÖRVÉNYSZÉK.

§. **Okirathamisítással vádolt rabbi.** Sok baja van a munkácsi zsidó hitközségnek Spira Lázár rabbi-val. Nagy korteskedés után az év elején választották meg, de a kisebbségben maradt ellenpárt küzdöttségileg kereste fel Wlassites minisztert s elpanaszolta, hogy nekik olyan pap nem kell, aki egy szót sem tud magyarul s aki miatt a munkácsi zsidóság nem magyarosodhatik meg. A miniszter Haraga beregi főispánt bizta meg a vizsgálattal, aki úgy akarta a rabinus-kérdést megoldani, hogy azt az ajánlatot tette az elégedetleneknek, tegyenek Spira mellé egy magyarul tudó hitszónokot. Ezek azonban erre nem voltak hajlandók, hanem azzal a váddal állottak elő, hogy a rabbinak nincs meg a törvény által előirt képesítése. Spira erre bemutatta a Szántó-felé nyitrai magániskola négy polgári osztályáról szóló 1893-ban kelt bizonyítványát. Epen kapóra jött ez az elégedetleneknek, mert szerintük ez a bizonyítvány már csak azért is hamis, mert a rabbi egy árva szót sem tud magyarul, — hogy tehetett hát vizsgát? Fel is jelentették a nyitrai törvényszéknél közokirat hamisítás miatt, mely a vizsgálatot elrendelte.

Kiadó-talajdonos:
SCHABERL JÓZSEF.

Hatóságilag engedélyezett nagy **férfi-ruha és posztó-üzlet**
!! VÉGELADÁS !! ● teljesen feloszlik. ●

30, 40, 50%-al leltári áron alól

eladatnak:

Férfi öltönyök — — 4 frttól kezdve
Fiu öltönyök — — — 2 frttól kezdve

Gyermekek öltönyök — — — 70 krtól kezdve
Férfi nadrág — — — 80 krtól kezdve
Szövetek — — — — 65 krtól kezdve
Honi és külföldi gyapju szövetek 1.50 krtól
Posztó kalapok — — — — 50 krtól.

A teljes üzleti berendezés eladó.

Üzlethelyiség kiadó.

116

HIRDETÉSEK.

Mechanikai Plasztikum Kolozsvárt

Hatalmas sátor áll a Hunyadi-tér kellő közepén. Pár nap óta nyitotta meg **Scheer Károly**. Igazán érdekes mutatványok láthatók a külsőleg oly szerénynek látszó sátorban. A mechanikai plasztikai, szobrászat és festészet legújabb és legnagyobb műveit életnagyságu alakok híven utánóztatva láthatók. A műsorból különösen kiemelhetők: **Erzsébet királyné** a diszraivalon. A **Dreyfus-pőr** kiemelkedőbb alakjai életnagyságban, és **Undine** a vizek tündére. A beléptidj csak **20 fillér**. Igazán ajánljuk városunk közönségének figyelmébe.

Vasárnap és hétfőn visszavonhatatlanul utoljára látható.

Minta ingyen!
20 fillér
postaköltség
ellenében

Minta ingyen!
20 fillér
postaköltség
ellenében.

„Ipe“ californiai hajnövesztő hagyma

egy szenzációs hajnövesztőszer, amelyen Európában eddig még soha sem volt. Egy csomag „Ipe“-hagymából minden gyermek maga készíthet mintegy 2 liter „Ipe-hajvizet“ a melynek szenzációs hatása valóban mindenkit meglep. A haj már az első mosás után háromszor olyan sűrű lesz mint előbb volt. A haj soha meg nem őrül. A haj sűrűségeért felelősséget vállalunk. Korpa azonnal eltűnik, 1 csomag valódi „Ipe hagymát“ 2 frt, fél csomag 1 frtért szállítunk minden világrészbe, (az összeg beküldése ellenében, esetleg bélyegjegyekben vagy utánvétellel.) Mindenkinek saját érdekében áll, hogy 1 ilyen csomag valódi „Ipe-hagymát“ megrendeljen. Egyébiránt szállítunk kész „Ipe szájvizet“ is üvegekben nagyság szerint 2.50 1.50 és 1 frtért. Őrizze meg mindenki ezen hirdetést mert ritkán fog megjelenni. Tessék a címre pontosan ügyelni mert máskülönben felelősséget nem vállalhatunk. Első amerikai „OIA“ vállalat. Bécs, IX Währingerstasse 16 1 emelet.

Szenzációs eredmény! Naponta tömördelek köszönő iratt!

Minta ingyen!
20 fillér
postaköltség
ellenében

Legjobb bevásárlási forrás !!

Olcsó árak! Pontos szolgálat mellett mindenütt

FÜSZÉR ÁRUKRA.

Ozorkó, és Ozorkorkák, Kávé, Csokoládé, Cacao, Mandula, Malozsa, Makaróni, Liszt, mindennemű kását, Keményítő, Sajt, Székelyturó, Szalám, Emke és Mily gyertya, Szappany és Szalon petróleumra, nemkülönben valódi jó Asztali borokra, mindenféle fajta Likörökre, Borseprűt és Szilva-pálinkára kitűnő Rumokra és Teára, ezeken kívül mindenféle háztartási eszközökre.

17-25

A Valódi Olasz Makaróni

egyedüli elarusítója.

az ár 1 csomag 1/2 kg. legf. 40 fillér.
1/4 kg. 20 fillér.

a Szegedi „Pajfi“ hímzés sós keserű gyögyvíz egyedüli lerakata.

BAROSAY MANDÓ

fűszer üzlete, a „Vörös kereszt“hez”
Kolozsvárt, Monostori-ut 4 sz.

ÚJ ÜZLET! ŐSZI J. ÚJ ÜZLET!

Olcsó órajavitási és aranyműves műhelye Kolozsvárt, Ünió-utca 7. szám.

Általam eddig több mint **10.000** óra a legnagyobb megelégedésre javítva. Minden egyes órát mely javításba kerül, lelkiismeretesen készítek el, azok pontos járásáért 2 évig jót állok.

ÁRAIM A KÖVETKEZŐK:

Zsebóra tisztításáért 1.20 korona		Zsebóra üveg betétele —.40 fillér
„ rugóért 1.20 „		„ mutató —.30 „

Minden törést vagy szerkezeti hibát **legoicsóbban** javítom.

ÚJ ÓRÁK ÁRAI:

Nikkel vagy acél 5.50 koronától		Női acél 9.— koronától
Ezüst dupla fedelű 11.— „		Ebresztő órák 3.60 „
Acérel 15 köves 15.— „		Konyva-órák 6.— „
Muszka zománcozott tula 17.— „		Inga-órák 11.— „

Raktáron tartok saját készítményű ékszereket, arany javításokat valamint új áruk készítését, drágakő foglalatokat, régi tárgyak atalaitását divatos ékszerekké, szakszerűen olcsón tényleg gyári árban vállalok. Brillans kövek új foglalását a tulajdonos jelenlétében eszközölök.

A nagyérdemű közönség pártfogását kéri

ŐSZI J., órás és aranyműves.

60-5

ÚJ ÜZLET!!

SÁRGA PÉTER, BOR-NAGYKERESKEDŐ.

Van szerencsém a n. é. borbogyasztó közönség szives tudomására hozni, hogy helyben (Óvár) Izabella-utca 7 sz. alatt

BORÜZLETET

nyitottam, melyben Pozsony-vidéki, részben saját termésű tisztán kezelt egészséges boraimat kívánom forgalomba hozni alant jegyzett árak mellett.

Fehér asztali bor 1 liter 35 kr.
Vörös valódi cizinifandl 40 kr.
Rizling. . . . . 50 kr.

(hordó számra előnyösebb árak.)

Ügynököm **Czetz Márton** ur próba, valamint további megrendeléseket fölvesz és azok pontosan házhoz szállítatnak. — A n. é. közönség szives pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel

SÁRGA PÉTER.

10-10

Manás József „Zöldfa“ fogadós

a Hidelvén.

Bátorkodom a borbogyasztó közönséget felhívni a kitűnő minőségű és tisztán kezelt „Ermeléki“ és a legfinomabb „Erdélyi“ asztali boraimra.

Barátságos társas összejövetelekre a legalkalmasabb helyiség, a hol is ösmerkedési estélyeket a legszolidabban lehet eltölteni.

Megkérem a tisztelt közönséget, kegyeskedjék személyesen meggyőződni boraim jóságáról, melyek a legkitűnőbb faj-borok. Nagyobb mennyiségben házhoz szállítva: „Ermeléki“ bent klmérve 46 kr., kihordva 40 kr. „Erdélyi“ 1 liter 36 kr.

A tömeges megrendelésekért kérem vevőimet vasár- és ünnepnapokra egy nappal előbb eszközölni a megrendelést.

Maradok kiváló tisztelettel a nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve

Manás József.
Zöldfa fogadós

51—   Telefon-szám 458.

Van szerencsém a nagy érdemű közönség szives figyelmébe ajánlani

30 év óta főnnálló férfi ruha üzletemet,

7. 2-2

melyben a legjutányosabb árak mellett szolgálom ki a t. vevőimet.

Eisen Isidor

Kolozsvár, Deák-Ferencz-u. 10. sz.